

Slovenski hmeljar

G. Viher nobert
Vuzenica

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. * Izhaja
redno vsak drugi petek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
številka stane 2 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 24. junija 1938

Štev. 13

Če ne pomaga

Uši nam delajo letos resne preglavice, kakor že dolgo ne. Nalet krilatih uši ali mušic je bil izredno močan; sedaj menda le že ponehava, mušice izginjajo, toda ostaja obila zalega uši, ki bodo šele prav nevarno in resno ogrožale naše nasade. Le žal se mnogi velike nevarnosti še ne zavedajo prav, toda kdor bo svoj hmelj kar mirno prepustil ušem, najbrže ne bo dosti pridelal in še to ne bo prida vredno. Zanašati se le na samopomoč rastline in narave je preklicano tvegana reč in pameten hmeljar tega ne bo storil. Uši je treba na vsak način zatirati in sedaj, ko izginejo mušice, je za temeljito uničenje te nevarne zalege najpripravnejši čas.

O načinu in primernih sredstvih za zatiranje uši smo že zadnjič obširneje pisali. Toda nekateri poročajo, da so škropili, pa ni dosti izdalo. Seveda ne; dokler nalet mušic traja, zatiranje dosti ne izda, ker doletijo vedno zopet nove. Toda nekateri tudi trdijo, da 1½% raztopina tobakovega izvlečka ni pomorila uši, drugi pa zopet zatrjujejo, da so z enako raztopino posmodili rastline. Tudi to je razumljivo, ker je naš tobačni izvleček skoraj iz vsakega soda drugačen, odstotek nikotina in gostota je namreč različna; poleg tega pa se gošča v sodu vsede na dno, in če tam, kjer tobačni izvleček kupuješ, istega v sodu ne premešajo, preden ti ga namerijo, bodo dobili prvi od vrha preslabega, zadnji z dna pa premočnega ter bi prvi morali škropiti vsaj z 2%, zadnji pa smeli le z 1%. S tobačnim izvlečkom je torej križ in je treba vedno paziti, kakšnega kdo dobi ter se pri pripravi škropiva po tem ravnati.

Boljše uspehe so dosegli večinoma vsi z Aphidonom. Raztopina pol litra Aphidona (ki se ga najprej dobro zameša z enako količino vode) in najmanj pol litra Galertola po dosedanjih poročilih popolnoma zanesljivo uniči uši, ne da bi le

količkaj osmodila rastlino. Aphidon pride vsekar nekoliko dražji, vendar je tudi zanesljivejši.

Galertol se sploh v boju zoper uši zelo dobro obnaša. Tudi če po škropljenju z dodatkom Galertola tobačni izvleček ali Aphidon ne uniči takoj vseh uši, stori to Galertol, ki ostane kot lepilo na listih, jim onemogoči gibanje ter se v njem uši in često tudi še izlegla zalega enostavno zaduše.

Pa ni vedno škropivo krivo, če ne pomaga, ampak često le škropljenje. Vsako škropivo uniči namreč le tiste uši, katere se z njim poškrope ali polijejo, drugih pa ne. Zato pa moramo poškropiti zlasti spodnjo stran listov in pa mlade poganjke ter vršičke, kajti vprav tu se drži največ uši. Pa s fino roso tu ne opravimo dosti in je že treba škropiti v močnejših curkih.

Tudi če kdo posmodi rastline, ni vedno krivo škropivo, temveč le škropljenje. V vročih opoldanskih urah, ko sonce najbolj pripeka, ne smemo škropiti z nobenim škropivom, ker bo tedaj vsako bolj ali manj posmodilo, celó čista mrzla voda sama. Škropiti moramo torej le zjutraj in pod večer ter le ob oblačnih in brezsončnih dneh lahko tudi čez poldne. Za pripravo škropiva je vedno bolje vzeti vodo iz rek in potokov, ki je mehkejša in tudi toplejša kakor pa ono iz vodnjakov, ki je navadno bolj trda in tudi mnogo bolj mrzla; če že moramo rabiti vodo iz vodnjakov, jo pustimo najprej nekoliko postati na soncu, ne pa rabiti sveže.

Zadnji čas je, hmeljarji, da rešimo hmelj uši, sicer mu bo slaba predla. Pripravimo pa škropivo

Škropilnice, najboljše Holderjeve, **elektromotorje**, koncentrirano **bakreno apno „Ob 21“**, za boljšo lepljivost **Galertol**, razna **umetna gnojila** in zlasti **KAS**, tudi razna sredstva za zatiranje sadnih škodljivcev itd. dobavlja svojim članom najceneje **Hmeljarska zadruga r. z. z. o. z. v Žalcu**.

vedno pravilno in tudi škropimo pravilno, pa bo gotovo tudi pomagalo, ne da bi osmodilo rastline.

Če pa so uši hmelj le preveč izdelale in je vidno zaostal, mu bo vsekakor treba tudi s primernim manjšim obrokom kakega hitro učinkujočega dušičnatega gnojila pomagati na noge.

Ne pozabimo pa tudi na peronosporo. Nevarna bolezen čaka v zasedi, pa jo je treba v kali zatreti. Kdor še ni škropil proti peronospori, naj na vsak način pri prvem škropljenju proti ušem primeša na 100 l škropiva še 33 dkg koncentriranega bakrenega apna Ob 21 ali 100 dkg navadnega bakrenega apna, če hoče opravičiti vse obenem in si prihraniti posebno škropljenje proti tej nevarni bolezni; seveda pa je bolj priporočljivo vsako posebej.

Še o našem pivovarstvu

V eni prejšnjih številčk našega lista smo precej obširno pisali o produkciji in izvozu piva ter porabi in uvozu hmelja pri nas. Pa se moramo še enkrat povrniti na to zadevo.

V zadnjem letnem poročilu zveze industrijcev v Beogradu beremo, da se je konsum piva v letu 1937 precej dvignil. Lani je bila namreč razmeroma prav pičla vinska letina in je zato vino precej poskočilo v ceni. Tudi žganje se je podražilo, ker so slabo rodile tudi slive, iz katerih se pri nas kuha največ žganja. Ker se pivo medtem ni podražilo, v primeri z vinom in žganjem ni bilo več tako drago in se ga je zato tudi več pilo. Samo v Beogradu, kjer se od nekdanjega pije mnogo piva, se je lani dvignil konsum za 25 %, splošno pa se ga je popilo 58.993 hl, to je skoro za 22 % več kakor predlani in vsa ta zadnja leta od 1932 dalje. Računa se pa, da se bo v teku letošnjega poletja dvignil konsum piva še mnogo bolj. Seveda pa je pivo še vedno res pretežno obdavčeno, saj samo državne dajatve znašajo 2,70 din od litra.

Do tu bi bilo vse prav in v redu. Toda v nadaljnjem se na splošno začudenje pivovarske industrije pritožuje, da je s povečanim konsumom piva tudi začelo primanjkovati surovin. Dobri pivovarski ječmen je skočil od 1,40 na 1,90 din za kg, če se ga sploh še dobi, ker večinoma je razprodan; sicer pa je baje kakovost našega pivovarskega ječmena zadnja leta precej nazadovala. Prav tako je dobava hmelja vedno težja, ker se zaradi dobre izvozne trgovine proda takoj vse v inozemstvo, tako da komaj še ostane kaj za doma in še to večinoma le slabše in manj porabno blago.

Res, dobra je ta! Kako je z ječmenom, sicer ne vemo natančno, vendar mislimo, da bi v rodo-

vitni vojvodinski zemlji prav lahko in tudi radi pridelali dobrega pivovarskega ječmena na pretek, če bi ga le mogli potem tudi vnovčiti po primerni ceni. Glede hmelja pa je trditev že res kar preveč gorostasna. Nad 95 % hmelja moramo vsako leto izvoziti, nad 50 % med tem je prvovrstnega in brezhibnega blaga, pa se še najde nekdo, ki se pritožuje, da je pri nas težko dobiti dober hmelj!

Zdi se, da moramo naši pivovarski industriji, ki spričo dviganja konsuma piva le gleda že nekoliko bolj pogumno v svet, dati zopet dober nasvet. Nikar ne čakajte za plotom, da boste po sezoni dobili dober ječmen in najboljši hmelj na pol zaslonj! Ne odlašajte z nakupom, temveč nakupite najboljšega blaga takoj ob pričetku sezone, ko ga imate na izbiro več ko dovolj. Plačati pa morate tudi primerno ceno, boljšo ko inozemstvo, pa vam bo pridelala Vojvodina ječmen, da se mu bo srce smejalo, Savinjska dolina pa hmelj, s katerim se ne bo mogla meriti nobena druga provenienca! In potem bo za vse prav. Vojvodina bo pridelovala ječmen in opustila hmelj, ki se v res dobri kakovosti v teh klimatičnih razmerah ne dá pridelati. Savinjska dolina pa bo pridelovala hmelj prvovrstne in brezkonkurenčne kakovosti, ker so le tu dani za to vsi potrebni predpogoji. Z najboljšim našim domačim ječmenom in hmeljem pa se bo varilo res prvovrstno pivo, ki bo izvrstno teknilo in se bo zato tudi konsum vedno bolj dvigal. Hmeljarji, ječmenarji in pivovarnarji pa bomo postali tako najboljši zavezniki in z združenimi močmi skušali doseči, da se pri nas res neopravičeno visoke davščine na pivo primerno znižajo.

Napačno je

1. Če staviš vse na eno kocko in se zanašaš, da bodo uši same izgnile in na obrambo proti peronospori začneš misliti šele, ko že pojave kobule.
2. Če neuspeh škropljenja ali posmod pripisuješ le škropivu in se ne pobrigaš, da škropivo res pravilno pripraviš ter škropiš ob pravem času in pravilno.
3. Če bi rad nabavil razne potrebščine pri Hmeljarski zadrugi, pa še nisi njen član.

Pravilno je

1. Da neutegoma pričneš z vztrajnim zatiranjem uši, da ti ne bodo docela uničile hmelja; prav tako je za prvo zaščitno škropljenje proti peronospori že skrajni čas, kajti po toči zvoniti je vedno prepozno.
2. Da pripraviš škropivo točno po predpisu ter ne iz sveže in mrzle vode iz vodnjaka, ampak vsaj iz postane; da škropiš predvsem zjutraj in zvečer, nikdar pa ne ob vročih popoldanskih urah; da poškropiš zlasti spodnjo stran listov, kjer se drže uši in bolezni.
3. Da postaneš najprej član zadruge, pri kateri boš šele potem mogel nabaviti razne potrebščine, kajti zadruška posluje le s svojimi člani.

Termometri za sušilnice, **očala** za škropljenje hmelja, trt in sadja, ki so zelo priporočljiva, **bambusove palice** v vseh dolžinah in debelinah za škropljenje.

**KRAMAR & MISLEJ
CELJE**

Razno

Za hmeljske obiralce je polovična voznina po železnici na prošnjo Hmeljarske zadruge tudi za letos že dovoljena, in sicer pod istimi pogoji kakor lani. Podrobneje o tem bomo še pravočasno poročali.

Za premog iz državnih rudnikov Velenje in Zabukovca je na prošnjo Hmeljarske zadruge Rudarsko ministrstvo za hmeljarje znižalo pod ugodnimi dobavnimi pogoji. Tozadevne podrobnosti bodo v kratkem objavljene.

Zdravniki in pivo. Znano je, da priznani zdravniki priporočajo pivo kot pijačo; tako se je na Dunaju osemnajst profesorjev in docentov izreklo za pivo. Pa tudi v Ameriki se priporoča pivo. Po statistiki 56% zdravnikov priporoča bolnikom pivo, 45% ga redno pije in 40% bolnišnic po priporočilu zdravnikov nudi bolnikom tudi pivo. In tako je v Ameriki, ki je še pred nekaj leti bila suha in kjer je pivo v kakovosti znatno slabše in tudi precej dražje kakor pri nas.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Stanje nasadov je zelo neenakomerno; le v nekaterih redkih najboljših se bliža rastlina že vrhu opor, v mnogih pa je močno zaostala in v najslabših ni prišla še niti do polovice. V nekaterih legah ogrožajo nasade vedno bolj hmeljske uši, tako da je bilo potrebno že nujno pričeti z obrambnim škropljenjem, četudi nalet krilatih še ni ponehal. Po izdatni vlagi je nastopilo zopet toplo vreme in rastlina se dobro razvija, v kolikor jo ne ovirajo uši.

Vojvodina: Pri še precej ugodnem vremenu se rastlina dobro razvija, četudi je še vedno precej zaostala in jo vedno bolj nadlegujejo tudi uši.

Češkoslovaška: Po izdatni vlagi še vedno zadržujejo rastlino v razvoju nenavadno hladne noči, pa tudi nevarnost uši postaja od dne do dne bolj resna; sem ter tja je opaziti tudi znake peronospor in hmeljarji že začenjajo z obrambnim škropljenjem proti ušem in z zaščitnim proti peronospori. V splošnem je stanje nasadov zelo neenakomerno in v večini nasadov rastlina še ni dospela niti 3 metre visoko. — Na tržišču je le malo prometa in le bolj nominalno notira lanski pridelek žateški 18–26 din za kg.

Nemčija: Stanje nasadov je slej ko prej zelo neenakomerno in rastlina v splošnem še vedno zelo za-

ostaja v razvoju. Vlage ima hmelj dovolj in bi sedaj bilo potrebno le bolj toplo vreme. Bolhači so po zadnjem deževju večinoma izginili, pač pa se v nekaterih okoliših pojavlja silna nevarnost uši in tudi proti peronospori je že treba ponovno škropiti. — Na tržišču je razpoloženje mirno in cene nominalno nespremenjene.

Francija: Pri še precej ugodnem vremenu rastlina dobro napreduje, peronospora se pojavlja le sem ter tja, pač pa nalet krilatih uši postaja vedno silnejši. — Na tržišču se je tendenca znatno učvrstila, cena dvignila in lanski pridelek notira sedaj domači alzaški do 17 din, Burgund do 10 din in Nord do 8 din za kg; prav tako so se cene za žateški in savinjski hmelj znatno dvignile.

Poljska: Stanje nasadov je sicer zelo neenakomerno, vendar rastlina v splošnem zadnji čas dobro napreduje v razvoju.

Belgija: Pri lepem vremenu in izdatni vlagi rastlina dobro napreduje, nevarnost peronospore zaenkrat ni velika, pač pa nevarnost uši postaja vedno večja. — Tržišče je mirno in lanski Poperinghe notira 10 din, letošnji v predprodaji pa 18 din za kg.

Anglija: Pri toplem vremenu in po izdatni vlagi se rastlina prav dobro razvija; v nekaterih okoliših je opaziti izredno močan nalet krilatih uši.

Amerika: Pri ugodnem vremenu rastlina prav dobro napreduje v razvoju ter zaenkrat tudi še ne trpi škode od raznih bolezni in škodljivcev. — Tržišče je mirno in cene nominalno nespremenjene. Za letošnji pridelek v predprodaji je vedno več zaključkov ter se plačuje po 14–16 din za kg, torej vsekakor višje kakor lani.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, seveda ne vedno iz prve roke, so bile naslednje:

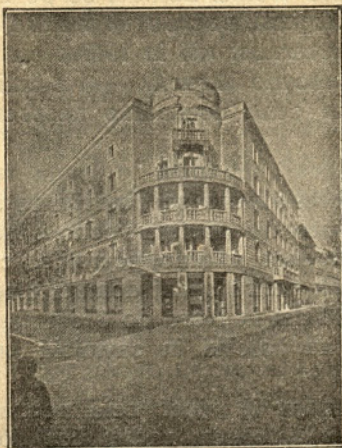
	letos	lani
Nemčija (Hallertau), za doma	49	52 din
za izvoz	13	20 din
Anglija (Golding)	48	54 din
Češkoslovaška (Žatec)	25	25 din
(Uštěk)	17	17 din
Jugoslavija (savinjski)	17	19 din
(vojvodinski)	6	10 din
Francija (alzaški)	16	15 din
Belgija (Poperinghe)	10	15 din
Amerika, domači (Oregon)	12	36 din
že zacarinjen, inoz.	48	66 din

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Pupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je prinej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posetnikov z vsem svojim premoženjem.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Vsak kmetovalec in zlasti tudi hmeljar mora vedeti, da je najcenejše tisto gnojilo, ki donša največ koristi, a to je

čilski soliter

najboljše dušičnato gnojilo za vse kulturne rastline in prav posebno tudi za hmelj, ki je zaostal v rasti in se more prav hitro popraviti, če se takoj sedaj posipa okoli vsake korenike 1 žlico čilskega solitra in pozneje po potrebi ponovno.

Čilski soliter se dobi po ugodnih cenah pri Kmetijski družbi v Celju in Mariboru, v trgovini J. Krašovic in I. Vizovišek v Žalcu ter M. Krašovic v Braslovčah.

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost spomladanskega

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%

KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%

FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE

ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.

ali njeno podružnico v Celju

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.